Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL.CV. № 89 TUESDAY, MAY 12 1998 PARSIPPANY and NEW YORK CENTS 75 -ЦЕНТІВ ПАРСИППАНІ І НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 12-го ТРАВНЯ 1998 р. Ч. 89 РІК CV

УКРАЇНА І ЗСА ПІДПИСАЛИ ДОМОВЛЕННЯ ПРО ЯДЕРНУ СПІВПРАЦЮ

Київ. — 6-го травня Україна і ЗСА підписали угоду про мирну співпрацю в галузі ядерної енергетики, в рамках якої ЗСА виділять Україні 30 млн. дол. на модернізацію ядерної промисловості.

Домовлення, підписане міністром закордонних справ України Борисом Тарасюком і амбасадором ЗСА в Україні Стівеном Пайфером, є свого роду компенсацією чи нагородою за відмову України від ядерної співпраці з Іраном. Як відомо, Україна скасувала 45-мільйонову угоду щодо виробництва турбін для атомної електростанції в Ірані.

Перший заступник державного секретаря ЗСА Стровб Толбатт схвально поставився до українсько-американського домовлення, зазначивши, що воно відкриває нові можливості для ядерної співпраці, „яка може принести практичні і комерційні пільги для України й З'єднаних Стейтів".

Б. Тарасюк назвав угоду віхою на шляху дальшого стратегічного партнерства між двома країнами. Він також сказав, що домовлення дозволює Києву набути складні технології і засоби для виробництва власних ядерних стержнів для атомних електростанцій. На сьогодні Україна закуповує стержні для своїх п'ятьох АЕС в Росії.

За словами С. Пайфера, домовлення сприятиме покращанню безпеки на українських АЕС і додав, що кілька американських компаній зацікавилися участю у будівництві двох нових реакторів на Рівенській і Хмельницькій АЕС, які мають компенсувати енергетичні втрати від закриття Чорнобильської АЕС.

Домовлення про ядерну співпрацю мають ратифікувати американський Конґрес і Верховна Рада України, яка почне засідати 12-го травня.

Коментують звільнення С. Парашина

Київ (УНІАР). — Газета "День" надрукувала коментарі на звільнення генерального директора Чорнобильської Атомної Електрогенеруючої Станції Сергія Парашина.

Як уже інформовано, за рішенням керівництва Національної атомної енергогенеруючої компанії "Енергоатом" новим генеральним директором ЧАЕС призначено Віталія Толстоногова.

Зміна керівництва викликала скандальний резонанс. Коментатори звертають увагу, що С. Парашин, очоливши Чорнобильську АЕС, відразу ж почав виступати проти її закриття. Водночас західні держави погодилися надавати Україні допомогу лише під умовою, що ЧАЕС буде закрито до 2,000 року.

Парашин отримав у спадок два діючих енергоблоки. Від грудня 1996 року залишився один — Україна виконала умови підписаного з керівниками держав "Великої сімки"меморандуму. Головним завданням С. Парашин вважав підвищення безпеки чорнобильських енергоблоків. В останні чотири роки ЧАЕС мала чи не найменші відхилення від норм у своїй праці. Вдалося зберегти і кваліфікованих працівників.

Енергетики вважають, що С. Парашина звільнили передусім через те, що він тричі повідомляв міністра енергетики та Президента про вкрай недбале реформування галузі. Але зміна керівництва, на думку представників атомної станції, не відіб'ється суттєво на праці ЧАЕС. Щоправда, зазначають вони, директор В. Толстоногов не приховує, що згодом чимало працівників станції буде звільнено.

Зволікання "Великої сімки" з наданням 300 млн. дол. для закінчення робіт на об'єкті "Укриття", на думку енергетиків, приводить до росту цін на електроенергію.

С. Парашин зазначив, що досі не відомо хто відповідатиме за безпечну працю 14-ох українських реакторів.

Компанія "Енергоатом", яка ще минулого року об'єднала п'ять українських атомних станцій, досі не отримала ліцензії на працю реакторів. Ця державна компанія намагається перебрати на себе контролю над фінансами, заробленими атомними станціями за продану електроенергію.

(Закінчення на стор. 3)

Відбулася пресконференція об'єднання "Реформи-центр"

Київ (УНІАР). — Про створення парламентарного об'єднання під назвою "Реформи-центр" заявили народні депутати, які не погоджуються з партійним принципом формування нової Верховної Ради України.

За словами Михайла Сироти, об'єднання ставить за мету не політику і вибори, а реформування економічної системи та створення коаліцій реформаторських сил.

Покищо до об'єднання увійшло 15 парляментаристів, які мають намір внести на розгляд Верховної Ради свій пакет пропозицій, а також запропонувати свого кандидата на пост голови парляменту. Депутати з об'єднання "Реформи-центр" вважають, що Верховну раду має очолити "людина реформаторських поглядів, політично незаанґажована на президентські вибори". Як обіцяє депутат Ігор Осташ, свого кандидата вони представлять на першому ж засіданні сесії українського парляменту у вівторок, 12-го травня.

М. Сирота, який є четвертим у списку Народно-Демократичної Партії (НДП), пояснив своє рішення увійти до об'єднання "Реформи-центр" тим, що НДП як "партія влади" навряд чи зможе "твердо виступати за економічні реформи". М. Сирота вважає, що після підписання маніфесту про створення нового депутатського об'єднання, стане "проблематичним" його членство як у фракції НДП, так і в самій партії.

ЗВІДОМЛЕННЯ

Контрольна Комісія Українського Народного Союзу в складі Степан Гавриш, Василь Пастушок, Стефанія Геврик, інж. Анатолій Дорошенко і мгр Іван Винник, яка згідно зі статутовими обов'язками, перевела в днях від 23-го до 27-го березня 1998 року контролю союзового майна та інших ділянок установи за 1997 рік.

У висліді згаданої перевірки Контрольна Комісія стверджує слідуюче: Звітовий рік для Союзу був дуже важливим тому, що в цьому часі заіснували поважні зміни, а саме продано 15-поверховий союзовий будинок за суму 21,200,000 дол. Того ж року куплено для Союзу в Парсиппані, Н. Дж., двоповерховий будинок коштом 4,93,250 дол. До згаданої суми належить додати 1,200,000 дол. на покриття влаштування індивідуальних канцелярій для урядників Союзу, як також і для рентування приміщень різним установам.

Говорячи про новий дім Союзу, то слід дати вияснення, що нове приміщення Союзу є в околиці української громади, яка дуже активна, а до того існує там зростаюча українська греко-католицька парафія. Також треба згадати і це, що новий союзовий дім має всі можливості при вмілій і раціональній господарці покрити кошти всіх видатків і при тому мати ще добрий прихід.

Звітуючи про продаж союзового будинку в Джерзі Сиґі, то обов'язком Контрольної Комісії є інформувати союзовців про те, що в останніх роках будівля мала дефіцити, а найбільшою втратою був 1996 рік, коли дефіцит виносив 1,142,923 дол. Дефіцит покрито коштом резерви, яка на 1-го січня 1997 року виносила 6,530,660 дол.

Говорячи про резерву, то із проданого дому до резерви повернено 5,262,970 дол. і тим самим на 31-го грудня 1997 року союзова резерва виносила 9,559,299 дол.

Справи Організаційного відділу.

За працю відділу є відповідальна предсідник Уляна Дячук. Аналізуючи працю одної із найважливіших клітин Союзу тому, що нові члени є запорукою росту установи, чим більше маємо придбаних нових членів, тим більше одержуємо членських вкладок, які є в білості фінансовим мірилом приходів Союзу.

Згідно зі статистичними даними, у звітовому році, який був передконвенційним, придбано в Америці й Канаді 944 нових членів, забезпечених на імпозантну суму 26,652,936 дол. Тут слід згадати, що в 1996 році ~~придбано 859 нових членів забезпечених лише на~~ 18,002,572 дол.

Говорячи про нових членів, то шість професійних організаторів Америки придбали 183 члени, забезпечених на 5,341,725 дол. та придбали 315,906 премій за пенсійні грамоти. У цей сам час канадські професійні організатори в числі 17 осіб під керівництвом директора продажу забезпечення Баба Кука, придбали 165 членів, забезпечених на суму 16,518.771 дол.

(Закінчення на стор. 3)

Підприємств-боржників позбавлено рухомого майна

Київ (УНІАР). — Рухоме майно підприємств-боржників, які не сплачують податків, взято під заставу, повідомив 8-го квітня на пресконференції заступник голови Державної податкової адміністрації Вадим Копилов.

30-го квітня набрав чинности схвалений Верховною Радою указ Президента про заходи щодо підвищення відповідальности за розрахунки з бюджетом та державними цільовими фондами.

За словами В. Копилова, з 470,000 підприємств, які займаються господарською діяльністю, майже 67,000 є боржниками і від тепер їхнє обладнання, меблі, автомобілі тощо стали засобами розрахунку за борги.

В. Копилов зазначив, що указ Президента не передбачає конфіскації майна — підприємство лише позбавляється права продавати його без дозволу податкових органів і воно вважатиметься боргом перед державним бюджетом чи державними цільовими фондами. При цьому під заставу підпадає все рухоме майно і воно може бути продане державними органами без судового рішення. Указ також передбачає конфіскацію рахунків, заборону на бартерні операції у зовнішньо-економічній діяльності.

Але покищо не всі норми вищезгаданого документу набрали чинности. У повному обсязі указ діятиме лише після виправдування порядку погашення заборгованости. Закон щодо цього виправцьовує спеціальна група, до складу якої входять представники міністерств юстиції, фінансів, Фонду Державного Майна, Державної податкової адміністрації України тощо.

Б. Березовський відвідав Україну

Київ (УНІАР). — У четвер, 7-го травня, столицю України відвідав виконавчий секретар Співдружности Незалежних Держав (СНД) Борис Березовський.

Згідно з пропозицією президентів країн СНД, новопризначений виконавчий секретар розпочав свою першу поїздку по країнах Співдружности. Він має намір обговорити та узгодити з президентами країн СНД питання реформування Співдружности, які розглядатимуться на міжнародному форумі у липні цього року.

Президент України Леонід Кучма під час зустрічі з Березовським ще раз підтвердив позицію України про виключно економічне співробітництво, яке, за словами Президента, і повинне всім поліпшити матеріяльне становище.

Б. Березовський висловив завдоволення побудовою демократичного суспільства в державах, що виникли після розпаду СССР. Крім того, він не сумнівається, що спільно з Росією всі новостворені держави зможуть розв'язати свої економічні проблеми, в тому числі і Україна.

Чеченців звинувачують у викраденні людей

Москва. — Російські засоби масової інформації повідомили, що цими днями невідомі злочинці викрали Валєнтіна Власова, представника президента Російської Федерації Бориса Єльцина у Чеченській республіці.

Це трапилося на дорозі між Ачгой-Вартаном і станицею Ассіновською, тобто на території, яка належить чеченцям і пов'язана з автотрасою Ростов—Баку. Цей відтинок траси журналісти назвали „чеченським бермудським трикутником", бо тут систематично пропадають люди. В цьому московські правоохоронні органи найбільше підозрівають чеченського польового командира Руслана Гайгарова, бо саме його бойовики контролюють згаданий відтинок дороги.

Офіційні чеченські чинники відкидають ці звинувачення як безпідставні. Тиждень тому у Владикавказі закінчився судовий процес над бандою, яка викрадала людей, однак справді нема підстав вважати її чеченською, бо до її складу входили навіть росіяни і один литовець.

Президент Росії Б. Єльцин під час зустрічі з журналістами запевнив, що В. Власова буде знайдено у скорому часі і „чеченцям доведеться відповідати за це, ми таких речей не прощаємо".

Для розшуку В. Власова міністерство оборони, міністерство внутрішніх справ і міністерство державної безпеки створили спеціяльну групу. Коли журналісти запитали керівника Федеральної служби охорони РФ Юрія Крапівіна, чому В. Власова під час поїздки до Чечні не супроводжували його помічники, Є. Крапівін сказав, що представник президента полетів у Чечню, не повідомивши про це нікого.

Це досить дивно, що В. Власов поїхав, буцімто, без охорони у ворожу для росіян територію.

ЗСА знову капітулюють перед Ізраїлем

Єрусалим. — Ізраїльський прем'єр-міністер Беньямін Нетаняґу в неділю, 10-го травня, здобув тимчасове двотижневе відсунення запропонованого Вашинґтоном 13-відсоткового відступу з території західного берега ріки Йордан, як першого кроку до відновлення мирних переговорів з палестинцями.

Не зважаючи на видиму капітуляцію, американські офіційні чинники настоюють, що президент Билл Клінтон, цим разом має намір до кінця місяця таки змусити прем'єр-міністра Б. Нетаняґу вирішити це питання — здійснити запропонований Б. Клінтоном відступ зі західного берега ріки Йордан і закінчити 14-місячний застій у переговорах, або відкинути його та спричинити кризу з американцями і палестинцями.

Б. Нетаняґу, котрий в середу, 13-го травня, вибирається на п'ятиденні відвідини до ЗСА, плянує використати цей час на відвідини усіх прихильників Ізраїля в Конґресі та серед американських жидів для кампанії проти Б. Клінтона. Одначе головною причиною його відвідин є конференція Американсько-ізраїльського комітету громадських справ, сильного проізраїльського лобіїстського угруповання, де він напевно матиме підтримку проти Б. Клінтона та його вимог щодо Ізраїля в справі відновлення переговорів.

Не зважаючи на перебування в Ізраїлі Денниса Росса, спеціяльного представника Б. Клінтона, ізраїльський прем'єр-міністер готував ґрунт для своєї поїздки до ЗСА. Його директор інформації Дейвид Бар-Іллян, розголосив, що Б. Нетаняґу та його уряд дуже невдоволені тиском зі сторони президента Б. Клінтона, а

(Закінчення на стор. 3)

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ЗЕМЛЮ БОРЖНИКІВ ПРОДАВАТИМУТЬ

ЛЬВІВ. — Як заявив директор Департаменту землевлаштування і плянування забудівлі міста Львівського міського виконавчого комітету Іван Левицький, за даними на 1-го квітня сума заборгованости підприємств за винайм землі становить 7,300,000 гривень. У зв'язку з цим на черговому засіданні міської управи прийнято рішення відбирати у злісних боржників землю та продавати її автогаражним кооперативам чи використовувати для будівництва інших споруд.

В. ПУСТОВОЙТЕНКО ПОПЕРЕДИВ ПРО ЗМІНИ В УРЯДІ

КИЇВ. — Прем'єр-міністр України Валерій Пустовойтенко має намір найближчими днями здійснити персональні зміни в органах виконавчої влади. На зустрічі з представниками організацій ветеранів України і Комітету ветеранів війни він розповів, що імена звільнених буде оприлюднено після 11-го травня. Причиною таких змін, за словами В. Пустовойтенка, є результати перевірок фінансово-економічної діяльности органів виконавчої влади за перший квартал поточного року. За цей період сталося чимало випадків нецільового використання бюджетних фондів на загальну суму 99 млн. гривень.

ПЕРЕВІРЯЮТЬ РЕЗУЛЬТАТИ ВИБОРІВ ОКРУГИ, ДЕ КАНДИДУВАВ В. ГЕТЬМАН

КИЇВ. — Голова Центральної виборчої комісії (ЦВК) Михайло Рябець повідомив, що повторні вибори народних депутатів України призначено в одномандатних округах ч. ч. 8 на Донеччині та 221 у Києві, де чергові вибори 29-гобезня 1998 року визнано недійсними. За попередніми підсумками,переможцями в цих округах були Анатолій Хмільовий та Юрій Оробець. ЦВК має намір провести ретельну перевірку результатів виборів у 198-ій мажоритарній окрузі, де переміг Михайло Онофрійчук і кандидатом був Вадим Гетьман. Приводом для перевірки стала заява загиблого В. Гетьмана до суду, в якій наведено приклади порушень законодавства під час передвиборчої кампанії та у день виборів.

ВШАНОВУЮТЬ ПАМ'ЯТЬ ЗАГИБЛИХ

КИЇВ. — У Биківнянському лісі під Києвом де комуністи розстріляли понад 180,000 громадян Києва та області, 10-го травня в 11-ій годині відбулося скорботне віче, Панахида та покладення квітів. Вшанувати пам'ять жертв комунізму та фашизму закликали киян Народний Рух України, Всеукраїнське Товариство "Меморіал" ім. Василя Стуса та Київське Товариство Політв'язнів і Репресованих. Вшанування загиблих відбулося також у Бабиному Яру, на Михайлівській площі біля пам'ятника жертвам голоду та біля колишнього Жовтневого Палацу на вулиці Інститутській, у підвалах якого чекісти розстрілювали українських громадян.

ВЧИТЕЛІ ВИМАГАЮТЬ ВИПЛАТИ БОРГІВ

МІКУЛИНЦІ, Тернопільська обл. — Педагогічний колектив мікулинецької загальноосвітньої школи на Тернопільщині звернувся з відкритим листом до обласної адміністрації з вимогою виплати заборгованости за 1996, 1997 і 1998 роки. Учителі пояснюють, що в іншому випадку їм доведеться вдатися до страйку.

ЗАТРИМАНО ОФІЦЕРІВ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ

МОСТИСЬКА, Львівщина.— Співробітники правоохоронних органів Львівської области взяли під варту командуючого прикордонної застави Мостиського району та його заступника. Офіцерів підозрівають у тому, що вони за матеріяльну винагороду надавали допомогу нелегальним мігрантам з азійських країн, незаконно переправляючи їх через українсько-польський кордон.

СУДЯТЬ ЗА ПРИХОВУВАННЯ ПРИБУТКІВ

ЛЬВІВ.— Керівника львівського АТ "ТІС" Мирослава Завайка засуджено за несплату податків. Його визнано винним за статтею165 (Зловживання службовим становищем) і 148 ч. 2 (Ухилення від сплати податків в особливо великих розмірах) і засуджено до п'ятох років умовно. Це значає, що він залишається на волі, але якщо впродовж п'ятьох років він знову допустить подібне порушення закону, то піде на п'ять років до в'язниці.

АРБІТРАЖНИЙ СУД УКРАЇНИ МАЄ БАГАТО ПРАЦІ

КИЇВ. — У статистично-аналітичному відділі організаційного управління Вищого арбітражного суду України повідомили, що за перший квартал цього року розглянуто 23,597 справ. Залишилися нерозглянутими 18,409. Більшість із розглянутих справ стосувалася майнових зобов'язань, пов'язаних з виконанням господарських договорів, розрахунками за продукцію, послуги, захист прав власности тощо.

СМЕРТНІСТЬ В УКРАЇНІ ПЕРЕВИЩУЄ НАРОДЖУВАНІСТЬ

КИЇВ. — Міністерство Статистики України повідомило, що смертність в Україні за січень-березень 1998 року перевищила народжуваність більше ніж на 90,000 осіб. Найбільш несприятливе становище на Донеччині, десмертність удвічі перевищила народжуваність. Також турбує становище на Луганщині, Харківщині, Одещині і Дніпропетровщині.

У СВІТІ

ЗГІДНО ЗІ ЗАЯВОЮ ОФІЦІЙНИХ чинників Европейського союзу, країни Европи є дуже затурбовані значним зростом нелегального ввезення американських сигарет і тому вирішили звернутися до Вашинґтону за допомогою у слідстві ними запідозрілих американських тютюнових фірм починаючи від фірми Р. Джей. Рейнолдс. Европейські прокуратори кажуть, що американські тютюнові фірми постійно відмовляються дати їм імена своїх міжнародних клієнтів, які знаходятся під слідством. Тепер ці прокуратори звертаються за допомогою в цій справі до американського Уряду. Державні власті деяких европейських країн твердять, що американські тютюнові виробництва постійно продають сигарети торгівцям, які відразу перепродують їх на чорний ринок і в той спосіб оминають закордонне оподаткування.

В АМЕРИЦІ

У ЧЕТВЕР, 7-ГО ТРАВНЯ, офіційні чинники Білого Дому повідомили, що президент Билл Клінтон не поїде до Ірляндії, щоб пропагувати запляновании на п'ятницю, 22-го травня, референдум у справі ірляндського мирного договору. Майкл МекКиррі, пресовий секретар Президента, заявив, що Б. Клінтон мав намір після зустрічі керівників індустріяльних країн, яка відбудеться цього місяця у Бірмінґгемі в Анґлії, вступити до Белфасту, але вирішив, що його присутність може пошкодити у пропагуванні схвалення підписаної угоди замирення. Колишній сенатор Джордж Мічелл, головний архітект згаданого договору, уважав, що президент Б. Клінтон повинен відвідати Північну Ірляндію якнайшвидше, але головна протестантська Партія юніоністів Олстеру порадила цього не робити, бо це може виглядати як закордонне втручання.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

UNA & Svoboda tel.: (973) 292-9800; Svoboda Fax: (973) 644-9510; UNA Fax: (973) 292-0900

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

У пошуках кращої освіти

Після багатьох десятиліть голосних запевнень, що системи початкової, середньої та високої освіт у ЗСА є найкращими, прийшло непередбачене розчарування. Коли педагоги та виховники намагалися всякими способами довести до відома місцевих, стейтових і державних властей, що їхні діти та внуки не отримують належної освіти у публічних школах країни, то на це мало хто звертав увагу, бо ж існувало уявне поняття, що все американське — найкраще. Діди і батьки теперішньої молоді ніяк не могли збагнути того, що програми публічних шкіл, де навчаються їхні діти і внуки, є недостатніми, але також у багатьох випадках майже непридатними для переходу до вищої кляси, вступу до середньої школи чи університету. Потрібно було років переконування та багатьох програних у міжнародних конкурсах, щоб збагнути правду про неготовість молодої американської людини, випускника публічної шкільної системи, вступати на ринок праці сьогоднішнього ґальопуючого світу.

Все ж таки, не втрачаючи віри в існуючий потенціял молодого покоління, виховники і учителі, котрим залежало, щоб майбутнє покоління входило у наступне тисячоріччя з конечним і відповідним знанням, почали шукати для цього нових методів. Оновлено давні вимоги, перевірено їхню сутєвість до вимог сьогодення та вирішено, що крім того треба шукати і доконче знайти не тільки нових програм, але також способів і засобів їхнього застосування, бо сьогоднішні учні і студенти не мають вирозуміння до самодисципліни, а з тим і до систематичного навчального процесу.

Після багатьох наукових дослідів, базованих на опитах, статистиках і практичних зайняттях, вирішено, що найкращі успіхи мають школи з малою кількістю учнів, жертвенними учителями, котрі люблять і гордяться своєю педагогічною працею та мають бажання допомогти теперішній молоді стати повновартісними членами своїх громад та суспільства в загальному.

У ЗСА, де багато чого розцінюється методами долярових вартостей, мало хто погоджувався з думкою, щоб систему шкіл з чисельно обмеженою кількістю учнів застосувати у публічному шкільництві. Десятками ймовірних майбутніх невдач знеохочувано навіть думати про таку можливість. Одначе, це не зупинило тих, які, знаючи безвихідність існуючого стану, вирішили якось цьому зарадити та почали тут і там організувати малі публічні школи, котрі відразу названо упривілейованими, з метою дати їхнім учням якнайкращі можливості здобути потрібне знання.

Ці новітні упривілейовані школи є у початковій стадії розвитку в ЗСА та покищо не мають надто багато прихильників, зокрема там, де центральний бюрократизм місцевих шкільних рад не хоче випустити влади зі своїх рук. Може, це навіть не є питання втрати влади, а радше незрозуміння принципу того типу шкільної системи, котра, не зважаючи на різнородні нешабльонові можливості, дає учням шанс, попри конечні вимоги предметів плекати зацікавлення в інших ділянках. Крім того, до спеціялізаційних шкіл того типу приймають будь-яку дитину, зацікавлену даною спеціялізацією, не зважаючи на якість її таланту в тому напрямку, бо тут головну ролю відіграє зацікавлення. Тут треба підкресити, що до будь-яких успіхів учнів завжди причетними є учителі, тому це мусять бути віддані педагоги, котрі вірять у своє новаторство та мають вирозуміння до молоді.

У пошуках чогось кращого для майбутнього покоління , думка упривілейованих шкіл починає привертати до себе увагу не тільки батьків, учителів, виховників, але також і багатьох громадян, які щедро жертвують, щоб допомогти. Концепцією тих шкіл є — за публічні гроші дати можливість всім дітям отримувати освіту досі доступну тільки учням приватних шкіл. Але, мабуть, найважливішим тут є те, що кожна з таких шкіл за свою незалежність мусить виказатися успіхами, бо в іншому випадку втрачає публічні фонди. Досі публічні школи були на ласці центрального керівництва та профспілкових контрактів, які диктували свої вимоги програм і підбір факультету, тому не уважали себе відповідальними за успіхи своїх вихованків. Упривілейовані школи, позбувшися центральної опіки, мусять бути звітно- відповідальними за своїх випускників та ними засвоєне знання.

Можливо ця нова система не скоро стане загально популярною, але треба радіти, що є намагання шукати кращих від існуючих шляхів до освіти майбутнього покоління.

Недавні парляментарні вибори матимуть в національно-політичному житті України глибокі й далекойдучі наслідки. Покищо, як показує відгомін в пресі та в інших засобах масової інформації, ні суспільство, ні навіть заінтересовані тими питаннями рапортери та публіцисти не дійшли до глибини цих проблем. Процес їхнього з'ясування щойно починається.

Цифри — це ще не сила

Один з найдальше йдучих рапортерів і в чималій мірі аналітик, Осип Зінкевич, в чотирьох статтях, поміщених в американсько-українській „Свободі", підійшов впритул до тих проблем. Він подав ряд цифрів і фактів, які допомагають зрозуміти вагомість цих виборів. Насамперед він поставив під знак запиту алярмуючі вістки про перевагу лівих сил у цих виборах. Одна з узагальнених цифр, яка відноситься до виборчої цілости, а не поодиноких груп чи осіб, звучить: „За націонал-демократичні і центриські партії проголосувало 51,15 відсотків виборців, а за ліві і антиукраїнські — 38,84 відс.". Навіть прапороносець лівизни, Наталія Вітренко, перепала у своїй виборчій окрузі, а в цілому ряді комуністичних твердинь появилися виразні тріщини. Свої цифрові успіхи, як це стверджено усіми дотеперішніми рапортерами про вибори, завдячують комуністи і взагалі ліві ірраціональним вибрикам національно-демократичної дрібноти, яка бралася реформувати Україну і виводити її з важкої кризи. Ще один розгул типової для нас отаманії скінчився, як завжди в історії, важкою невдачею. Чи ця невдача буде останньою наукою для кандидатів на отаманів? Чи закинуть вони такі експерименти, покаже час, але вже треба усіми силами й засобами засудити таке. Це мусять зробити усі провідні кола і такі поважні організації, як Конґрес Української Інтеліґенції та інші. Соромно і боляче оглядатися, бо коли б національно-демократичний світ розумно і цілеспрямовано перевів вибори, а не в гарячці особистих амбіцій і пристрастей, то ми мали б інші цифри і інші факти, Верховна Рада виглядала б інакше і не було б таких поважних підстав для тривоги.

Ярослав Гайвас

ВИБОРИ: ЦИФРИ І ФАКТИ

Недоціновання загально-національних потреб та ще й поєднання з „патріотизмом партії" і власної особи, тобто для себе, в теперішному випадку були ще доповнені катастрофальним недоліком у кваліфікації власних сил і шансів. Напередодні виборів ви не чули нічого іншого, як про перемоги поодиноких групок. Про якусь критику, поміркованість, стриманість і почути не можна було.

Починаючи з крайньо нерозумної тактики „оскарження" Президента, почерез усі ті закладання „тіньових кабінетів", пророцтв про радикальне покращання господарської і загальної ситуації не хочеться згадувати. А ті численні галасливі, беззмістовні виступи на форумі парляменту, яких уже ніхто не хотів слухати! Виглядало, що вистачає декілька разів посидіти на сесіях, щоб бути високовартісним членом парляменту, міністром, прем'єр-міністром тощо. Ті, що думали такою „тактикою" здобути голос виборців, дуже завелися на тому. Українські виборці у великій мірі показали себе на висоті. Назагал вони задемонстрували здатність правильно орієнтуватися і в ситуації, і в людях. На голоси треба було заслужити! І тому в різних виборчих округах програли „божки", що ані разу не відвідали своїх виборців, бо були певні, що їх оберуть за їхнє „славне ім'я". В чергових виборах це напевно не повториться.

Захід України пішов за Рухом

Дуже цікавий вислід виборів на українському заході, зокрема у галицьких виборчих округах. Як відомо, комуністи пробували там поставити свою ногу, але місцева громадськість їх висвистала. Тут були величезні впливи (колись!) групи „Національного фронту", а тепер комуністи здобули 4,56 відс. голосів, „Національний фронт" — катастрофальні для себе 8,72 відс. Ситуацію врятував Рух своїми 36 відс. Це за даними Зінкевича. Навіть у Івано-Франківській області, де здавалося, популярність „Національного фронту" максимальна, на 5,37 відс. комуністичних голосів Н.Ф. здобув 16,38 відс. А Рух — 27 відс. Значить, стереотипів не було. Кращою для Н. Ф. була Тернопільська область, де на 2 округи комуністи дістали менш як один відс., Н.Ф. — 21,12 відс., але Рух все таки — 30,02 відс.

Звертають на себе увагу цифри Рівенщини, де комуністи здобули 7,42 відс., Рух — 29.23 відс. а Н. Ф. — менше одного відсотка, що аж дивує. Зі звітів Центральної виборчої комісії знаємо, що всі ті малі партії перепали, навіть Демократична Партія України, яку очолює Володимир Яворівський, не здобула нічого, але новозаложена партія, очолена Сергієм Головатим, вибрала три депутати. Потверджується думка, що виборці добре орієнтувалися, хто що зробив і чого від кого можна очікувати. Виходить, люди розуміли, що вибори — діло поважне й вислід буде безпосередньо заторкувати їхнє та їхніх родин життя.

На те саме вказують 114 мандатів позапартійних депутатів. Виборці, зневірені в попередніх депутатах, рішили шукати інших, кращих. І це дуже позитивна запорука, що український виборець — це свідомий громадянин, що хоча брати активну участь у боротьбі за краще майбутнє народу.

Чому дійшло до розчарування?

Особлива картина постала на відтинку націоналістичних традиційних угрупувань, які прийшли зі заходу. Він них після розвалу СССР і відбудови української держави український нарід очікував багато нового, корисного. Хто бував в той початковий час на публічних виступах націоналістів, той пригадує собі маси людей, які відвідували їх. Люди чекали від них позитивних практичних результатів. Але не дочекалися. Березневі вибори принесли зовсім несподівані неуспіхи. У громаді про них говорять як про крах, катастрофу. Те, що дотепер сказали про це провідні чинники тих груп — ОУН бандерівців, ОУН мельниківців, як їх прийнято було називати, та ОУН-з, пов'язана з наслідством УГВР — несерйозне. І треба зачекати, коли вони побачать справжнє становище і скажуть, що вони хочуть і що можуть зробити. ОУНм під проводом М. Плавюка не здобула ані одного мандату. Ця національно-революційна формація перетворилася в громадську організацію і не має свого політичного відповідника. Здавалося, потужний КУН, політична формація, пов'язана з ОУНб, ведена Славою Стецько, здобула два депутати. Чи ОУНз і УГВР брали участь у виборах, авторові навідомо.

ОУНм і ОУНб, повернувшись в Україну, мали більші чи менші шанси, які вони, мабуть, знівечили. Вони мали три шляхи для започаткування і розгортання своєї діяльности тут. Перший і найпростіший — механічне перенесення своїх людських структур, проводу, ідеології, методів діяльности в Україну. Другий, пересадження (трансплянтація) на український ґрунт, був важчим. Вимагав бо він чимало підготовчої роботи, приготування людського весукраїнського ґрунту під нову ОУН. Третім було створення зовсім нової ОУН і включення в неї формацій і досвіду зі Заходу. Обидві вибрали першу дорогу, яка довела до виборчої невдачі.

І тепер обидві організації стоять перед запитаннями: що робити далі? Можна все залишити постарому. Ті самі лідери, ті самі методи, ті самі засоби, той самий зміст роботи. Але переспективи такого поступовання неясні і непевні. Бо виборчий неуспіх є таки дуже важким ударом і може допровадити до остаточної поразки. Треба пам'ятати, що численні люди, що були прийшли, шукаючи нового, його не знайшли. А чи знайдуть тепер? Розчарування одних впливатиме на інших. До ОУН пристали були прекрасні місцеві елементи. Тепер вони кажуть: хлопці добрі, але нам там не місце! Вантаж великого минулого — міжпартійний розлам — має свої дуже неґативні моменти. В Києві компетентні і доброзичливі люди кажуть: ви нам принесли незгоди, внутрішню боротьбу, і дальше її поширюєте. А де те нове, що ми очікували? Спогадів і посмертних згадок — замало!

Настав час інших потреб. Щоб виявитися на їхньому рівні, треба виректися балясту минулого, а залишити з нього лиш той досвід, що сприяє об'єднанню всіх патріотів України.

М. Дмитрин

Книга високого патріотизму і глибокої релігійности

(Ірина Захарків, „Зібрані твори", Воррен, Миш., 1996, 260 ст. Вступне слово Богдана Чопика.)

Книга, про яку тут пишемо, — це збірка поезій, есеїв, звідомлень та бібліографічних нарисів про два покоління в роді. Книга ця про ветерана українських армій 1918-их років Григорія Стельмаха і його дружину Теодосію та їхніх дітей — Ірину, замужню за інж. Остапом Захарковим, і брата Ірини Нестора Стельмаха, старшини Української Повстанської Армії, який загинув в 1950-их роках. Автором подавляючої більшости всіх цих матеріялів є Ірина Захарків, яка була заразом і укладачем книги, поміщуючи в ній також численні світлини й інші джерельні речі (як копії листів, грамот, відзначень і т. п.). Всі ті документи наочно вказують на прикладну жертвенність цього роду, що досі стоїть у першій ланці щедрих жертводавців на національні цілі не тільки серед української громади в цій країні, але й в цілій українській діяспорі.

Збірка Захаркової поділяється на вісім окремих розділів; кожний з них насичений також ілюстраціями, зокрема документальними фото-світлинами та копіями мистецьких картин в кольорах пензля самої авторки. Перший розділ „Есеї" обіймає понад три десятки статтей і дописів, присвячених споминам про рідний край (як от „Святий Вечір в Україні" та ін.), роздумам про проблеми віри, етики та любови до рідного етносу (наприклад, „Великдень і рідний край") та ін. та список різних місць прибраної батьківщини („Святиня трьох віровизнань" та ін).

Біля тридцяти статтей поміщено в другому розділі; вони носять суспільний характер, описуючи відзначування національних свят в дітройтській метрополії та відвідини визначних особистостей в тій метрополії, як, наприклад, Патріярхів св. п. Йосифа та Івана Любачівського.

У розділі „Тернистими шляхами під час трьох окупацій" поміщені нариси про переживання родин Стельмахів і їхніх дітей Ірини й Нестора в Підгаєччині в часі польської, совєтської та нацистської окупацій та опісля на скитальщині. В окремих статтях подана сильветка Нестора Стельмаха, старшини Української Повстанської Армії, який поляг в обороні рідного чорнозему в 1950-их роках; побіч цих нарисів поміщено також копію листа хвилюючого змісту від воїна Нестора до своїх батьків і сестри, писаного напередодні Різдвяних свят у грудні 1945 р. Зі зворушенням читається спомини про переслідування колишнього старшини Січових Стрільців Г. Стельмаха та його дружини, учительки народної школи, відданої національної виховниці української дітвори, які віддавали свої сили на добро поневолюваного народу.

Найбільший, п'ятий, розділ включає понад 60 поезій національно-патріотичної та релігійної тематики, які авторка створила в 1970-их і 80-их роках. В більшості рядків цих поезій відбивається шукання правдивої віри, поєднання християнських і національних чеснот („Великдень у Вільній Україні", „Колядники-месники" та ін) і зокрема декляративна ода чесності служіння рідній нації („Віковічне 22-ге Січня" та ін.)

Ірина Захарків від довгих літ є куратором Українського музею у Воррені, Миш., тож не дивно, що у збірці її творів займають окремий розділ її статті і дописи на музейні теми. Найбільше з них присвятила вона організації згаданого музею та подіям, зв'язаним з його діяльністю, наприклад, описові окремих мистецьких чи історичних виставок, відвідин музею визначними постатями (Патріярх Йосиф, ген. Микола Кравців, Юрій Шухевич і інш.). У хронологічному розділі знаходимо дописи про суспільне і культурне життя дітройтської української метрополії, зокрема критичні статті про тамошнє шкільництво української дітвори та юнацтва. Замітною прикрасою збірника є (як вже було згадано) кольорові відбитки картин авторки та грамоти від комбатантських і ветеранських команд Г. Стельмахові, від засновників УГНР для батьків загиблого їхнього сина в рядах УПА, та інших організацій. Також грамоти-подяки Ірині й Остапові Захарковим за щедрі пожертви на Катедри Українознавства, Український Вільний Університет, Український Конґресовий Комітет і низку інших інституцій і товариств. Крім того, у книзі вміщені також копії листів-подяк від Патріярха Йосифа за віддану працю та фінансові пожертви на користь Української Католицької Церкви.

Книга великого формату, яка нараховує понад 260 стор., — це дійсно цінний документ відданої праці родин Стельмахів і Захаркових на національній ниві.

Оксана Мостович

ПІСНЯ АНТОНІЇ

З витоків моєї долі несеться пісня. Я чула її ще, мабуть, в материному лоні. Тонесеньким шовком вливалися її тони в кожну клітинку мого буття і напували цілющим трунком. А як узріла я світ, пісня стала білим янголом біля моєї колиски. І вже ніколи й ніде мене не покидала.

Тоді я ще не вміла збагнути, що це таке пісня. Я й не дослухувалась надто до її слів. Але вже самі її звуки западали барвистою веселкою у надра підсвідомости й вичаровували світ казки, таємничої, нерозгаданої казки. Словом її не розкажеш, а піснею проспіваєш над голівками діток, — заворожиш, привабиш, зачаклуєш і поведеш таємними стежками в царство відвічних тайн.

Світлими перлинами плили її пісні. На них я виростала, дозрівала, кріпшала. З них я черпала пригорщами красу, а все, що прекрасне, є й істинне. Пісня Антонії вела мене на шлях правди. Іноді спокуса підшептувала той шлях залишити, втекти з нього. Він суворий, він же ж совість, він сумління. А по тому боці світ грайливої омани, буйних привидів, чарівних мрій, принад — ілюзій. Лише стрибнути східець вниз, а там нірвана забуття. Але її пісня стояла берегинею біля моєї молодої долі, захисником, твердинею. І я йшла за нею, як ідеться за гірською сопілкою з гущі карпатських лісів. Коли ворожа кормига запроторила нас у чужу землю, пісня Антонії стала вірним сторожем усього рідного. Вона дзвеніла твердим, невгнутим законом нашої істини — України, щоб блиск та примани чужини не осліпили її даток, а відбивалися бумеранґом від їхніх сердець.

Оцей закон її пісні я несла далекими стежками свого майбуття. Тисяча доріг приходилось проміряти, тисяча чужих пісень прослухати, але ніде такої пісні не знайти, як пісня Антонії, як пісня моєї землі. Коли б так можна повести евангелиста Йоана світом української долі, він почав би із слів: „На початку була пісня, і пісня була в Бога, і Бог був пісня".

Антонія співала. Співала серед вогнів війни, крізь трясовиння сатани, крізь лихоліття Сибіру, крізь голод, недолю, тугу. Із-за далеких миль та гірких десятиліть, що нас ділили, я чула постійно її спів. Чула теплий тембр її неповторного голосу. Він ніколи не квилів, не скиглив. Він лунав цілющою прасилою невтомної віри в краще завтра. В його переливах увесь діяпазон співця-генія: блискучі верхи — буйна сила й снага, шовкові низи — любов і ніжність і тиха молитва.

Такі голоси народові нашому Богом дані, природою карбовані, музами леліяні, віками плекані, поколіннями бережені. Де, в кого серед народів нашої планети ще такі голоси? А як і вирине іноді небуденний хист десь під сонцем Середземного моря, його шліфують, вишколюють, тренують, муштрують і штовхають на світову арену в крутіж слави й тріюмфів. На наших співців-геніїв чекали інші естради: Сибір, Колима, Соловки, Мордовія. І лише рідна наша пісенька йшла з ними на муки.

Пісня — це унікальний феномен України, нерозгадане предиво душі народу, супутниця й посестра наших віків, серцевина нашої правди. Без пісні, ми — не ми. Її не затопчеш, не заглушиш, не спалиш, не заморозиш. Її не вб'єш. Вона глибинне джерело нашої генетики. А може відвічна магія — щит, єдина наша зброя в збереженні національного субстрату, в опорі чужому слову, що засіло так розпанахано в нашій оселі.

Я тулила посивілу голову Антонії, як співала нам про роки вигнання. Співала без нарікань, без сліз. Іноді забреніла на мить нотка минулих туч, болісних втрат, смутку та печелей, але зараз же вертала пісня перемоги. „Які ж бо пісні хотілось співати там на вигнанні, серед снігів півночі, у світі рабства та безнадії?", — питали внуки. „Українські, — казала Антонія. — А їм немає ліку. Вони виростають з нашого родючого ґрунту, як колоски пшениці, мов маки серед нив. Лише нагнутись і збирати, збирати, радіти й милуватись ними, берегти для себе, для нащадків, невтомно передавати для майбуття".

Не тікайте літа, не несіться стрілою, не голосіть жалібних, а затягніть звитяжних, як вона співала. Над її могилкою тиша, але така, що дзвоном дзвонить. І трави, і зела, і мармор, і леґіт вітру, і соняшне сяйво, і перші квіти — все співає. Як виразно й чисто несеться її спів над десятиліттями руїни, як воскресно злітає над перехрестям століть і вливається могутньою хвилею в нове тисячоліття. І я знову ж з подивом вслухуюся в красу тієї пісні. Ба, в її непоборну снагу встоятись собою, а не стати яничаром серед зледачілих манівців трагічної для нас доби. Ні, пісня наша ніколи не схибила, не стала творивом без пам'яті. Вона вела нас додому, до нашого живого, ще не знівеченого кореня. Нас перемелювали, терзали, голодоморили, обкрадали, ожебрачували, Чорнобилем труїли. Скорбна наша біографія. Ми втомлені, покалічені, але живі. Відбудуємо нашу хату, бо вона наша, ми все тут були. Забрали нам наші надбання? Нічого, створимо нові. Знівечили душу? Нічого, оновиться, вилікується, очиститься.

Співів нам не вкрали, не змогли, вони в глибинах душі. В тихому молінні слухаю пісню Антонії, дорожчу за всі скарби цього світу — слухаю материну пісню...

Леся Павлів

Повірмо в добро

Повірмо в щастя, в добро повірмо,
Гірку облуду не повторімо.
Земля і мова в тяжких оковах,
На грані смерти вже рідне слово.
Візьмім у серце думки крилаті,
Хай слово Боже прийде у хату,
Звільнімсь від путів, звільнімсь від страху,
Закон імперський зазнав вже краху.
В єстві своєму шукаймо віру,
Воскресне правда в любові щирій.
Горім в тривозі, між чесний роде,
За долю й пам'ять, любов і згоду.
Дзвоніть же, дзвони, земля в руїні,
Гуртуймось, люди, всі дружно нині,
Шевченка слово хай з нами буде,
Гуртуймось, люди, рятуймо ж, люди,
Свою Україну!

АСИСТЕНТИ БІЛОГО ДОМУ, минулого четверга, 7-го травня, кількаразово відрікалися слів Першої лейді Гілларі Родгам-Клінтон про потребу Палестинської держави та зазначували, що це тільки її особиста думка. Її репліка перед групою палестинських і ізраїльських підлітків у відповідь на питання була про те, що створення палестинської держави є „дуже важливим для ширших засягів миру на Близькому Сході". Відповівши в цей спосіб, Г. Родгам-Клінтон знайшлася на підмінованому полі американської закордонної політики з питань, на які ЗСА намагються покищо не відповідати. ЗСА ніколи досі не підтримали думки про створення палестинської держави, а тепер знову зазначили, що не висловлюватимуть будь- яких думок, які могли б пошкодити кінцевим розмовам між палестинцями і ізраїльтянами про замирення.

ЯК ІНФОРМУЮТЬ РОСІЙСЬКІ засоби масової інформації, прем'єр-міністер Сєрґей Кірієнко минулого вівтірка, 5-го травня, створив восьмичленну урядову президію. Президія складатиметься з С. Кірієнка, його заступників Босіса Нємцова, Віктора Хрістенка та Олега Сусуєва, міністра економіки Якова Урінсона, міністра фінансів Міхаїла Задорнова, міністра державного майна Фаріта Ґазісулліна та міністра науки і технології Владіміра Булґака. Офіційні чинники покищо не подали до відома точних функцій цієї президії, але Сєрґей Ястржембскі, речник президента Боріса Єльцина, сказав журналістам, що уряд С. Кірієнка буде мати більше влади як той уряд, що його у березні розв'язав Б. Єльцин, але також і багато більше обов'язків.

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ ДРОГОБИЧЧИНИ
повідомляє
всіх колишніх жителів Дрогобицької Землі, що

ТРИНАДЦЯТИЙ З'ЇЗД ДРОГОБИЧАН
відбудеться
в суботу 6-го і неділю 7-го червня 1998 р.
на Оселі Українського Братського Союзу „Верховина" в Ґлен Спей, Н.Й.

ПРОГРАМА:

Субота, 6-го червня
Год. 10-та ранку — Реєстрація
Год. 2-га по пол. — Відкриття З'їзду, вибір Президії і Номінаційної Комісії, звіти членів Комітету і Контрольної Комісії, дискусія та уділення абсолюторії членам уступаючого Комітету, вибір нового Комітету, привіти, різне.
Год. 6-та веч. — КОКТЕЙЛ і БЕНКЕТ з мистецькою програмою, а після бенкету — ЗАБАВА

Неділя, 7-го червня
Год. 10-та рано — Служба Божа в укцеркві св. Володимира, а о
Год. 11:30 — Панахида за душі померлих Дрогобичан. Спільна світлина.
Год. 1-ша по пол. — Спільний обід і закриття З'їзду.

Запрошуємо шановних земляків взяти численну участь в нашому З'їзді та провести ті два дні під враженням спогадів давніх днів.

В справі участи в З'їзді просимо звертатися безпосередньо на адресу Оселі:
UFA Resort Center "Verkhovyna", Glen Spey, N.Y. 12737.
Tel.: (914) 856-1323

Кошти побуту за 2 дні — 110.00 дол. від особи, що включає кімнату, обід, коктейл, бенкет, сніданок і обід. В часі З'їзду можна ще набути 1, 2, 3 і 4-ий томи збірників „Дрогобиччина — Земля Івана Франка".

За ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ:

СТЕПАН ГАВРИШ, д. голова
РОМАН МИКИТА, касир

ЗВІДОМЛЕННЯ

(Закінчення зі стор. 1)

Підсумовуючи організаційну працю Канади і одержану суму вкладок за нових членів, а при тому коли подати суму комісового за продаж грамот професійними організаторами, рентування канцелярії, оплату канцелярійних урядників та платню Баба Кука, то ті видатки є застрашаючими.

Екзекутива мала великі надії на Канаду, маючи професійного директора продажу забезпечення Баба Кука, а тим часом в звітовому часі придбано лише 208 членів — Торонто 180, Монтреаль — 20, Ніяґара — 7 і захід —1 (разом 208).

Не зважаючи на це, що організаційна праця в звітовому році не дописала, не можна поминути наших заслужених союзових секретарів, які і тим разом вложили поважну „цеголку" до числа нових членів. Це вони й інші відділові урядовці, які все були остоєю Союзу і по своїй можності дальше ними є.

Не можна поминути і того, щоби не згадати, що в передконвенційному році занедбано традиційну акцію приєднування нових членів, а доводом того служить це, що 106 відділів Америки й Канади не придбали ні одного члена.

Рекордовий відділ.

За цілість праці так важливої ділянки є відповідальна Марта Лиско, завданням якої є перевірка та оформлення аплікацій на нові грамоти забезпечення, а також зберігання важливих документів Союзу, конвенційних протоколів та виготовлювання й вдержування протоколів засідань Головного Уряду й Екзекутивного Комітету.

Також важливим завданням секретаря є вдержувати із відділовими секретарями зв'язок, давати їм фахові поради, а при тому пригадувати заохочувати до організовання нових членів. Дуже важливим є висилка кожного місяця індивідуальних листів до секретарів, які вже мають придбаних по кілька членів, і їх заохочувати стати членами „Союзових Клюбів", які проваджено в Союзі десятками років. Та акція не була проваджена.

В звітовому році продовжувано акцію злуки відділів, коли заходила конечна потреба, а головно тоді, коли вмирає секретар, або тяжко хорий і це було правильним рішенням. Але коли є потреба злуки відділів, то повинна бути засягнена інформація у голови даної Округи, або членів Головного Уряду даного терену, де плянується злука. Хто є краще обізнаний із тереном голови Округ, чи головна канцелярія Союзу? На жаль, цього не роблено.

Союзові видання „Свобода" і „Український тижневик".

Про ролю союзових видань належить з пошаною і похвалою згадати, бож вони сповняють важливу інформаційну ролю, вдержуючи зв'язок із поселеннями різних країн, а також вже сьомий рік читають видання у вільній Україні. А коли говорити про „Український Тижневик", то його оцінюють, як найкращу англомовну етнічну газету Північної Америки.

На жаль, малий відсоток українців Америки й Канади оцінює важливість союзових видань, а доводом того служить це, що в звітовому році „Свобода" втратила 576 передплатників, а „Український Тижневик" — 353 передплатників і тим самим дефіцит видавництва виносив 488,162 дол.

Оселя Союзівка.

Як завжди, Союзівка сповняла ролю українського культурного центру, де відбуваються виступи найкращих мистецьких сил, не лише західньої діяспори, але й України.

Останньо Союзівка стала популярною для влаштувань весіль і тому майже всі вікенди є зайняті вінчаннями молодих пар, які, на щастя, в більшості є українського роду. Похвальним є це, що з кожним роком збільшуються чисельно табори наших наймолодших союзовців „Пташат", дітей в віці від 4-ох до 6-ох років, хлопців і дівчаток, які приїжджають із родичами, або бабунями і дудусями, які ними опікуються після зайнять.

Але коли говорити про фінансову господарку оселі, то, на жаль, дальше Союз покриває поважний дефіцит тому, що річні обороти-приходи не покривають всіх видатків. Доказом того служить це, що в звітовому 1997 році загальні приходи виносили 1,327,419 дол. а видатки у цей самий час виносили 1,874,004 дол. і тим самим сума дефіциту була 546,585 долярів.

Аналізуючи працю адміністрації Союзівки, то управитель Іван Флис, мол., робить всі заходи, щоби уникнути так поважного дефіциту. На жаль, видатки на вдержання оселі, а головно переведення конечних, а часто непередбачених ремонтів та збільшена оплата податків, є причиною недобору.

Завваги Контрольної Комісії

Контрольна Комісія є зобов'язана подати свої завваги до праці Екзекутиви Союзу, як позитивні, так і неґативні.

1. Контрольна Комісія є стурбована тим, що Екзекутива, не застановшись над результатом, заключила в листопаді 1996 року 5-річний контракт із директором вишколу професійних організаторів Бабом Куком, якого річна платня виносить понад 100,000 дол. В контракті не заподано специфічних обов'язків його праці.

2. Контрольна Комісія є також зобов'язана інформувати про дефіцитову господарку Канади в останніх чотирьох роках, а доказом того служать подані цифри.

Приходи	1994— 5,578;	1995— 50,541;	1996— 59,259;	1997— 129,245
Розходи	1994—320,562;	1995—449,536;	1996—595,269;	1997— 541,334
Дефіцит	1994—314,984;	1995—399,022;	1996— 536,010;	1997—412,089

3. Чотирирічна господарка виказує 1,662,105 дол. дефіциту (кан. дол.).

4. Слід згадати, що кошти вдержання Канадської канцелярії є застрашаючі, а саме оплата за рент:

1995 року — 35,893 дол., 1996 року — 58,599.08 дол. і 1997 — 55,215.84 дол. — разом 149,707.92 дол. А коли до того додати платню канцелярських урядників і інші видатки, то кошти виносять понад 200,000 дол.

Справа злуки Союзів.

Контрольна Комісія одноголосно піддержує переведення злуки трьох братських союзів, а саме Українського Братського Союзу, Української Народної Помочі з Українським Народним Союзом і назвати „Український Народний Братський Союз".

Ми є свідками, як американська преса майже кожного дня пише про злуки банків, фабрик, поважних установ і там ніхто не питає, як будуть „охрещені" по злуці, а плянують, як запевнити майбутність злученої установи.

Нам треба мати візію і запитатись, яка доля жде братські союзи. Чи ми зможемо продовжувати працю із втратою річно по дві-три тисячі членів і дефіцитом у два-три мільйони резерви? Ні, нам потрібна одна адмістрація, а не дві і це нам заощадить при раціональній господарці понад один мільйон долярів.

Контрольна Комісія закликає українську патріотичну громаду Америки й Канади до дальшої підтримки — моральної, а головно матеріяльної — допомоги для закріплення самостійности й соборности української держави.

Головна Контрольна Комісія:

Степан Гавриш — голова
Василь Пастушок — заступник голови
Стефанія Геврик — секретар
інж. Анатолій Дорошенко і
мґр Іван Винник — члени

ЗСА...

(Закінчення зі стор. 1)

зокрема його дружиною Гилларі Родгам-Клінтон, яка висловила свою особисту думку про створення палестинської держави. Д. Росс повернувся до ЗСА в неділю, 10-го травня, а після його відїзду Ізраїль підтвердив те, що вже було відомо від п'ятниці, 8-го травня, що у Вашінґтоні заплянована цього тижня вершинна зустріч не відбудеться.

Одначе, загальна думка переважає в тому, що цим разом президент Б. Клінтон і Меделин Олбрайт мають намір більше не поступатися.

ПОДІЇ

КОНЦЕРТ В УІА

Ню Йорк. — Український Інститут Америки влаштовує концерт творів Генделя, Брамса, Сметани та інших композиторів. Виконавці — Р. Джоллс (скрипка) та Х. Олдфатер (фортепіян). Концерт відбудеться у середу, 13-го травня, в УІА, 2 схід 79-та вул. в Ню Йорку. Початок о год. 8-ій вечора.

ВЕЧІР ПАМ'ЯТІ СПІВАЧКИ „КВІТКИ"

Ню Йорк. — Родина та друзі св. п. співачки Квітки Цісик-Ракович влаштовують вечір її пам'яті, який відбудеться у неділю, 17-го травня, в церкві св. Бартоломея, ріг 50-ої вул. та Парк аве. Початок о год. 4:30 після полудня. Пожертви до постійного фонду в пам'ять К. Цісик-Ракович можна висилати до: The New York Steiner School Foundation, Kasey Cisyk-Rakowicz Fund, 15 East 79th Street, New York, NY 10021.

ЗУСТРІЧ З Д-Р Р. ШИШКОВОЮ

Ню Йорк. — УВАН у ЗСА влаштовує зустріч з гостею з Праги, дійсним членом Чеської Академії Наук д-р Руженою Шишковою, доповідь якої висвітлить такі теми: Олдріх Лешко, Слов'янський інститут у Празі й українська діялектологія, та презентація книги „Розповіді з Підкарпаття". Зустріч відбудеться у неділю, 17-го травня, в УВАН, 206 захід 100-та вул. в Ню Йорку, початок о год. 2-ій після полудня. Телефон для інформацій (212) 222-1866.

ПРОЩА НА ЦВИНТАР СВ. ДУХА

Гамптонбурґ, Н. Й. — Тут у неділю, 14-го червня, відбудеться річна проща на український католицький цвинтар св. Духа. О год. 2-ій Парастас відслужить владика Василь Лостен. Опісля відправлятиметься Панахиди на могилах.

З почуттям невимовного жалю ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і українською громадою, що 9-го травня 1998 р. по тяжкій і довгій недузі, прийнявши Найсвятіші Тайни, відійшла у Божу вічність на 81-му році свого трудолюбивого життя наша найдорожча
ЖІНКА, МАМА, БАБЦЯ і СЕСТРА

бл. п.
ТЕОДОЗІЯ САВИЦЬКА
з дому КЛЮФАС
нар. 1-го червня 1917 р. в Лежахові к. Ярослава

Д-р прав, заслужена суспільно-громадська діячка. Почесна членка СУА, рушійна сила у появі в 1997 р. книжки-збірника „Дівоча Гімназія Рідної Школи" ім. І.І. Кокорудзів у Львові.

ПАНАХИДА — понеділок 11-го травня 1998 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Leo Gallagher, 2900 Summer St., Stamford Ct.
ПОХОРОН у середу, 13-го травня 1998 р. о год. 9:00 ранку з церкви св. Володимира в Стемфорді, 24 Wenzel Terrase.
ТЛІННІ останки спочинуть на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

У глибокому жалю і смутку залишені:
муж — ЗИНОВІЙ
син — ЮРІЙ з дітьми ДАНИЛОМ і ХРИСТЕЮ з мужем ОЛЬКОМ
донька — ГАНДЗЯ з мужем ЮРІЄМ МИЦАКОМ і сином МАКСИМОМ
сестра — МАРТА ДОБЕРЧАК з родиною
брати — ЕМІЛЬ з жінкою ІРЕНОЮ і родиною
— СВЯТОСЛАВ з жінкою ГАЛИНОЮ і родиною
братові — МАРІЯ і ВІКТОРІЯ
похресниця — КСЕНЯ ДРАҐАН з доньками і зятями
шваґерка — КСЕНЯ АНТИПІВ
свати — ВОЛОДИМИР і МАРІЯ ВІРЩУКИ з донькою
тіточні брати і сестри: ОМЕЦІНСЬКА, ЧАВСИ, НАДРАҐИ, ЦАРИКИ і МОЧИНСЬКА
братанки і сестрінки
ближча і дальша родина та багато друзів в ЗСА, Канаді, Україні і Бразилії.

Вічна їй пам'ять!

Замість квітів можна зложити пожертву на Стипендійний Фонд СУА ім. д-р Теодозії Савицької, або на тривалий фонд імени Зиновія і Теодозії Савицьких при Українському Музеї в Ню Йорку.

Іван Франко

Перед тобою, наш Мойсею,
Ми низько голови схиляєм,
За твою працю для народу
Тебе всі щиро прославляєм.

Ти вивів нарід наш з неволі —
Найбільшої неволі — темноти
І показав йому дорогу
До волі, правди — нашої мети!

Твоя наука нас кріпила,
Ми вчились пильно й виростали,
І вірно волю, честь і славу
Для України готували.

Твої діла, твої ідеї
Навчали твердо вистояти,
Щоб в боротьбі з ворожим гнітом
Нам в себе знов запанувати!

У нас в серцях все жити будеш,
Бо твій пророчий дух не вмер —
Ти — Каменяр, ти нам — Мойсей,
Наш вічний революціонер!

Микола Горішний,
Линдгирст, Н. Дж.

Коментують...

(Закінчення зі стор. 1)

Телевізійна служба новин (ТСН) повідомила, що віднедавна С. Парашин почав конфліктувати з Европейським банком реконструкції і розвитку (ЕБРР), який припинив фінансування праці, спрямованої на підвищення безпеки ЧАЕС. Конфліктував він і з керівництвом "Енерґоатому", протестуючи проти обмеження фінансової та функціональної самостійности атомних станцій. Не обминув і Уряд України, скритикувавши його за створення компанії "Енерґоатом", оскільки це позбавило керівників станції можливости приймати самостійні рішення.

У ситуації, коли закордонні банкіри сумніваються у здатності "Енерґоатому" повертати кредити, такий демарш С. Парашину не пробачили, зазначають коментатори.

В П'ЯТУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
відходу до вічности нашого дорогого МУЖА й БАТЬКА

СВ. П.
ВОЛОДИМИРА МАРТИНЦЯ
ЗАУПОКІЙНІ БОГОСЛУЖІННЯ
будуть відправлені:
в четвер, 4-го червня ц.р.

в Менвілл, Н. Дж. — церква св. Архистратига Михаїла в п'ятницю, 5-го червня ц.р.;
в Ґлен Спей, Н.Й. — церква св. Володимира;
в Лорейн, Огайо — церква Пречистої Діви Марії;
в Лондоні, Англія — дієцезальний храм.

Дуже просимо родину, друзів, приятелів і знайомих в ці дні злучитися з нами в молитвах за благородну душу дорогого нам покійника.

Для вшанування пам'яті св. п. Володимира складаємо на:

— Будову храму в честь Пречистої Діви Марії в Зарваниці	250.00 дол.
— Священичу семінарію в Рудні, коло Львова	250.00 дол.
— Дім Інвалідів і Хворих Вояків УПА в Моршині, Україна	250.00 дол.
— Бюро УККА у Вашінґтоні	250.00 дол.
— Пресфонд „Національної Трибуни"	100.00 дол.

Дружина ЗЮНА, доні СОФІЙКА і УТЯ.

У безмежному смутку ділимося нашим горем з родиною і приятелями, що 9-го травня 1998 р. на 77-му році життя відійшов у вічність наш невіджалуваний
МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.
д-р медицини
АХІЛЬ НЕСТОР
ХРЕПТОВСЬКИЙ

ПАНАХИДА відбудеться в четвер, 14-го травня 1998 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Музики (2157 West Chicago Ave. Chicago, IL).
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в п'ятницю 15-го травня 1998 р. о год. 10-ій ранку в українській католицькій катедрі св. о. Миколая.

Горем прибиті:
дружина — ВІРА
дочки — ВІРА-ДАРІЯ ГЕДІ
— АРЕТА-ОЛЕНА ВОРОХ
внуки — ЛЯРИСА ГЕДІ
— ЛЮБОСЛАВ ВОРОХ
— АНДРЕЯ ВОРОХ
— ТАТІЯНА ВОРОХ
шваґер — ЮРІЙ ЮРКЕВИЧ з дружиною САНДРОЮ
сестрінок — АСКОЛЬД КЛЮФАС з родиною
дальша родина в Україні (Підпечари) і в Польщі.

Просимо про молитви за спокій його душі.

Замість квітів родина просить складати пожертви на Український Інститут Модерного Мистецтва в Чикаґо на адресу: 2320 W. Chicago Ave. Chicago, IL 60622

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

СК СУМ „Крилаті” — „Ренджерс” СК — 2:1

В неділю, 3-го травня ц. р. Перша дружина „Крилатих” відбула свою чергову зустріч за чемпіонат II дивізії „Істерн Дистрикт Сакер Ліґ”, в якій здобула перемогу, вислідом — 2:1. На протязі цих змагань наші футболісти мали ігрову перевагу, не зважаючи, що в складі цим разом бракувало кількох провідних змагунів дружини. Вже в 20-ій хвилині „Крилаті” вели 1:0, що його з гарної акції нашого нападу здобув М. Глушко. Ще перед перервою суперники зуміли вирівняти вислід — 1:1.

В другій половині обидві дружини виявили значну дозу завзяття, бажаючи здобути чергового ґоля і з ним можливу перемогу. Винахідливішими виявилися українські футболісти, які після серії проведених продуманих акцій в напрямі воріт „Ренджерс”, у 82-ій хвилині добилися успіху, коли Саницький здобув другого і, як пізніше виявилося, переможного ґоля. В останніх хвилинах суперники намагалися принаймні вирівняти рахунок, одначе їм не пощастило. Після тієї перемоги „Крилаті”, зміцнивши свою позицію лідера, є основним кандидатом на чемпіона, з яким теж є звʼязаний аванс до Першої дивізії.

До закінчення сезону „Крилатим” залишилося 4 залеглих змагань, в яких і вирішиться доля цього чемпіонату.

УСК Ню Йорк — „Гонетмен” СК — 1:1

Проводиться заключна серія футбольних розгривок за чемпіонати усіх дивізій Космополітальної Футбольної Ліґи Ню Йорку. В неділю 3-го травня ц.р. Перша дружина УСК Ню Йорк відбула свою календарну зустріч з клюбом „Гонетмен” яку закінчила реміcовим вислідом — 1:1. Цей вислід захитав надії на здобуття чемпіонату дивізії в цей час, як основний конкурент наших футболістів — клюб „Шемрок” — здобув перемогу і цим самим випередив нашу дружину в показнику табелі ігор, замінивши УСК на позиції лідера. Остаточно титул чемпіона вирішать два останні залеглі змагання.

Звітова зустріч пройшла у швидкому темпі, в якій наші футболісти частіше володіли мʼячем, напад проводив гарні акції в підворіття суперників, одначе на більше, як одного ґоля наші снайпери не спромоглися. Його здобув Бернард у 68-ій хвилині. В 75-ій хвилині, після швидкої контратаки, гості здобули вирівнюючого ґоля, яким остаточно встановили вислід зустрічі — 1:1. Резерва УСК закінчила свою зустріч з резервістами „Гонетмен” незвичним вислідом — 5:5.

УСВ „Ч. Січ” — Армі Д. Т. СК — 8:2

Були це фінальні змагання зимового турніру „Гудспорт” в закритій залі, що відбулися в четвер ввечері 23-го квітня ц.р. „Січовики” без більших труднощів перемогли дружину рекрутів, що виступила до цих змагань у підсиленому складі футболістами з еспанського клюбу з південного Ню Джері. Переможні ґолі для нашої дружини здобули: Толеріко — 2, Вацлавський-Лейн — 2, Генсел — 2, Ґулевич і Сергіїв.

УСВТ „Ч. Січ” — „Селтикс” СК — 0:4

В неділю, 3-го травня ц.р. „січовики” зазнали високої поразки в змаганнях за чемпіонат пів-провесійної Еліт-дивізії „Ґарден Стейт Сакер Ліґ” з спів-лідером, шкотським „Селтиком” — 0:4. В першій половині суперники вели 1:0. Після відпочинку рутиновані футболісти „Селтика” застосували жорстку гру, якою спровокували інцидент, що порушували провали гри. На жаль, суддя зустрічі виявся одностороннім і видалив з площі змагань потерпілого від підкосу футболіста „Ч. Січі”, в цей час як „аґресивному” шкотському футболістові тільки показав жовту картку. Маючи чисельну перевагу на протязі 35-ти хвилин, суперники зуміли здобути дальших три ґолі і не зовсім спортову перемогу.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

Перевишколюють спортових тренерів

Згідно з інформацією кореспондентки київської „Спортивної газети” Людмили Радченко, в цьому місяці 15-17-го травня в Українському Державному Університеті в Києві відбудеться великий збір понад 500 тренерів, в часі якого буде проведений науково-практичний семінар на основну тему „Дозволені і заборонені засоби стимулювання працездатності у спорті”. Організатором цього семінару є Державний Комітет Спорту України, головою якого є Іван Федоренко. Співорганізатором семінару є відділення фізичного виховання і спорту Української Академії Наук національного прогресу і Державний Університет. Як відзначає Радченко, таке статечне представництво організаторів пояснюється напрочуд просто: нинішній науково-практичний травневий семінар має стати першим у низці тотожних заходів відновлення зруйнованої в останні роки стистеми підвищення кваліфікації тренерів та фахівців фізичної культури. Висококваліфікованих фахівців, зокрема тренерів, в Україні небагато. А ті, що є, не завжди мають вчасну і докладну інформацію про найновіші світові дослідження та знахідки у своїй галузі.

Організатори семінару подбали про запрошення провідних зарубіжних фахівців, які виступатимуть тут з доповідями. З Німеччини приїде професор ляборaторії допінґової контролі Ганс Гаєр (Кельн); з Мадярщини — професор Інституту медицини Йожеф Пучок (Будапешт), з Італії — біохемік Національно-дослідного Інституту при НОК Італії, професор Марчелло Фаїна (Рим), з Франції — директор Центру спортової інформації Національного Інституту фізичного виховання, професор Пʼєр Дупі (Париж), з Росії — професор Ю. Бобков (Москва). Україна буде представлена значно ширше фахівцями і вченими з ряду державних наукових установ та інститутів, між якими будуть такі відомі, як д-р В. Попов, д-р В. Передерій і ряд інших.

Приємно, що український спорт дочекався часу, в якому може поглиблювати знання і досягнення світової науки в спортовій ділянці. Треба надіятися, що Державний Спортовий Комітет України постарається поглибити теж не менш важливе — знання державної української мови — усіх тренерів України, щоб вони в свою чергу могли її плинно вживати в їх праці зі спортовцями в Україні і поза нею.

О. Твардовський

Збори 287-го Відділу УНС

Річні загальні збори 287-го Відділу Українського Народного Союзу „Сини України” відбулися в середу, 25-го лютого ц. р. в Головній Канцелярії УНС в Парсиппані, Н. Дж.

Збори відкрив голова Відділу д-р Степан Парубчак, привітавши присутніх членів і подав порядок нарад, який прийнято.

Вибрано нову Управу на 1998 рік: д-р С. Парубчак — голова, ред. Рома Гадзевич — заступник голови, секретар — Данута Ясінська, Тарас Сохан — касир, Неоніля Сохан і Василь Шевчук — Контрольна комісія.

Делеґатом на 34-ту Конвенцію вибрано одноголосно Д. Ясінську, а заступником Н. Сохан.

Збори вирішили одноголосно, що делеґати мають голосувати за назвою: „Український Народний Союз”, якщо буде злука з братськими союзами та часопис „Свобода” має виходити як щоденник.

Також ухвалено передати даток 100 дол. на українську католицьку церкву в Перемишлі і 50 дол. на Український Національний Дім у Сяноці.

Н. Н.